

יצחק קראוס

שלוש השבועות כיסוד משנתו האנטי-ציונית של ר' יואל טייטלבוים

עבודת גמר לתואר מוסמך
בפילוסופיה יהודית

האוניברסיטה העברית - בולטימור
ניסן תש"ן - אפריל 1990

תוכן העניינים

4	פתח דבר
5	פרק ראשון מאבקו של ר' יואל טייטלבוים בציונות
5	רקע
7	מאבקו בציונות לפני השואה
13	הציונות כמערכת הגאולה בהגות החסידית בהונגריה
18	ר' יואל טייטלבוים בנושא דגל המאבק בציונות אחר השואה
28	פרק שני משנתו הפולימית של ר' י. טייטלבוים המבוססת על שלוש השבועות השבועות
35	השבועות במשנתו של ר' י. טייטלבוים
43	שלוש השבועות - גזרה אלו-הית המבטיחה את קיומו של עם ישראל בגלות
51	הגאולה האחרונה - בידי הקב"ה בלבד
54	השואה עונש על דחיקת הקץ בלבד
58	פרק שלישי הקונפליקט בין יהדות ולאומיות במשנת ר' יואל טייטלבוים
73	נספח
85	סוף דבר
88	ביבליוגרפיה עברית
95	ביבליוגרפיה אנגלית
98	תקציר באנגלית

פתח דבר

ר' יואל טייטלבוים האדמו"ר מסאטמר נחשב לאחד מגדולי התורה בדור זה, וידוע כמתנגד הגדול ביותר לציונות ולמדינת ישראל, בקרב החוגים החרדים, בארץ ישראל ובתפוצות(1).

ביוכל השנים האחרונות. ארעו מאורעות גורליים בתולדות עם ישראל והציונות - השואה ששינתה לחלוטין את דמותה של הגולה היהודית באירופה, תקומת מדינת ישראל שמימשה את חזון הציונות ומלחמת ששת הימים שהעלתה את קרנו של העם היהודי ואת קרנה של מדינת ישראל בעיני העולם.

בעבודה זו ברצוני לבחון את הרלוונטיות של משנתו האנטי-ציונית של ר' יואל טייטלבוים, המבוססת על שלוש השבועות, ביוכל השנים האחרונות על פי משנתו האסכטואלוגית וראיתו ההסטוריוסופית.

1. רי"ט, 1887-1979, נולד ברומניה, שימש כאדמו"ר מסאטמר משנת 1934. בשנת 1944 הוא נלקח על ידי הגרמנים למחנה ברגן-בלזן, ובסוף שנה זו, הגיע לשווייץ ברכבת הניצולים, שאורגנה על ידי ד"ר קסטנר. בשנת 1945 הוא עלה לארץ ישראל, ולאחר כשנה היגר לארה"ב, וקבע את מקום מושבו בוילאמסבורג שבניו-יורק. ראה א. פוקס, האדמו"ר מסאטמר, ירושלים תש"מ.